

รูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการ
แข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

A Success Model of small and medium enterprises to create a competitive
advantage in Bangkok and its vicinity

พิมปภา นาควิเชียร¹, สุธา สุวรรณภิรมย์² และ ธิปัตย์ โสถถิวรรณ³

Pimpapa Nakwichian¹, Suda Suwannapirom² and Thipat Sotthiwan³

สาขาการบริหารการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ³tipats@hotmail.com

Received: April 5, 2024 Revised: April 29, 2024 Accepted: April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการองค์กร 2) สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการ ที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 3) สร้างรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจ หรือตัวแทนของเจ้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 400 ตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และตัวแทนภาคธุรกิจบริการ ตัวแทนภาคธุรกิจการค้า และตัวแทนภาคธุรกิจการผลิต รวมทั้งสิ้น 17 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก 2) สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรมีอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรม และการบริหารจัดการตามลำดับ และ 3) รูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและ

ปริมาณพล ต้องประกอบด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน และด้านเรียนรู้และการเติบโต

คำสำคัญ: ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

Abstract

This research aims to study 1) the level of success of small and medium enterprises to create competitive advantages in Bangkok and its vicinity. Organizational environment, strategic management innovation, and organizational management. 2) the external environment, innovation, strategic management, and management that have a causal influence on the success of small and medium enterprises in order to create a competitive advantage in Bangkok and its vicinity; and 3) create a model for the success of small and medium enterprises in order to gain competitive advantages in Bangkok and its vicinity. This research is a mixed method research. The quantitative research has a sample group of Entrepreneurs, business owners, or representatives of owners of small and medium enterprises in Bangkok, and its vicinity was 400 samples. A stratified random sample was used to collect data using a questionnaire. Data were analyzed by structural equation modeling. For qualitative research, data were collected through in-depth interviews. It consists of officials from the Office of Small and Medium Enterprises Promotion and service sector representatives. representatives of the trade and manufacturing sectors, totaling 17 people and analyzing the data with content analysis.

The research results revealed that 1) the success of small and medium enterprises Organizational external environment, strategic management, and organizational management were at the highest level. Innovation was at a high level. 2) the environment outside the organization has the greatest combined causal influence on the success of small and medium enterprises. Followed by strategic management, innovation, and management, respectively; and 3) Get a model for the success of small and medium enterprises to creates competitive advantages in Bangkok and its vicinity. It must include finance, stakeholders, internal processes, and learning and growth.

Keywords: The Success of Small and Medium Enterprises, Competitive Advantage

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจการสร้างอาชีพ การจ้างงาน การเชื่อมโยงกับกิจการขนาดใหญ่ และภาคการผลิตอื่น ๆ การเพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ สร้างเงินตราต่างประเทศ และยังสามารถป้องกันการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อมที่มีจำนวนมากที่สุด เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างการเติบโตของระบบเศรษฐกิจของไทย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประกอบด้วยการผลิตการค้าและการบริการ สำหรับประเทศไทย เมื่อพิจารณาตามมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) แล้วเห็นได้ชัดเจนว่าธุรกิจภาคบริการมีบทบาทมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องให้ความสำคัญในการปรับเปลี่ยนองค์การ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าด้านบริการให้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความเสียเปรียบธุรกิจขนาดใหญ่หลายประการผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ในธุรกิจ มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนธุรกิจ มีการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินที่ดี เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และดำเนินธุรกิจได้อย่างประสบความสำเร็จ (สุธีรา อะทะวงษา, 2560)

จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว จึงมีการปรับเปลี่ยนองค์การ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่เป้าหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยตัวชี้วัดที่ผู้บริหารส่วนใหญ่นิยมนำมาประเมินความสำเร็จขององค์การนั้น ได้แก่ การเงิน ลูกค้านิติการจัดการภายในองค์การ และการเรียนรู้และเติบโต (Kaplan & Norton, 2020) สอดคล้องกับ Cope (2018) ที่ได้นำเสนอถึงตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารองค์การที่ประกอบไปด้วย 1) เงินสด หมายถึง องค์การต้องมีกระแสเงินสดที่มั่นคงและมีสภาพคล่อง 2) ผลกำไร ได้แก่ การประกอบธุรกิจที่มีผลกำไรขั้นต้นและรายได้สุทธิเพิ่มมากขึ้น 3) สินทรัพย์ คือองค์การจะต้องมีความมั่นคงทางสินทรัพย์ และมีรายได้และผลตอบแทนจากสินทรัพย์จากต่อเนื่อง 4) การเจริญเติบโต คือองค์การต้องเติบโตและสร้างผลกำไรอย่างต่อเนื่อง 5) คน หมายถึง องค์การต้องมีการบริหารจัดการให้พนักงาน ลูกค้านิติและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความพึงพอใจ นอกจากนี้ สมใจ ลักษณะ (2560) และ กาญจนา อินทรिक्षณ (2562) ได้ระบุว่าความสำเร็จขององค์การนั้นสามารถวัดได้จากความสำเร็จ 4 ด้านเป็นสำคัญ ได้แก่ 1) การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) 2) การจัดหาและการใช้ทรัพยากร (Procurement and Resource Using) 4) กระบวนการปฏิบัติงาน (Operation Process) และ 4) ความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 ประการได้แก่ ด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการจัดการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต

ความสำเร็จขององค์การจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยปัจจัยมาสนับสนุนให้องค์การให้ประสบความสำเร็จ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากปัจจุบันองค์การต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ที่อาจจะส่งผลให้องค์การได้รับโอกาสในการดำเนินธุรกิจหรือได้รับอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงไป (เรวัตร ชาติวิศิริปัญญาและคณะ, 2554) นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีการนำเอานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในผลิตภัณฑ์และบริการ

กระบวนการ และการตลาด และการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีความสามารถปรับเปลี่ยนสถานการณ์เลวร้ายหลายอย่างให้กลับมามีชีวิตได้ และยังสามารถเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ให้กลายเป็นกลวิธีในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (Boal & Hooijberg, 2019) และองค์การต้องมีการจัดการกลยุทธ์ ที่กระบวนการต่อเนื่องในการกำหนดภารกิจและเป้าประสงค์ขององค์การภายใต้บริบทของสิ่งแวดล้อมภายนอกขององค์การ การกำหนดกลวิธีที่เหมาะสม การปฏิบัติงานตามกลวิธีที่กำหนดไว้ การใช้อำนาจหน้าที่ในการควบคุมกลยุทธ์ เพื่อให้มั่นใจว่ากลวิธีขององค์การที่นำมาใช้สามารถนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ (นนทกร อาจวิชัย และมาริสา ไกฤกษ์, 2564)

การบริหารจัดการองค์การให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ซึ่งการบริหารจัดการนั้น เป็นกระบวนการของการประสานงานและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการทำงานของบุคลากรเข้าด้วยกันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระบวนการดังกล่าวซึ่งเป็นหน้าที่หลักเบื้องต้นที่ผู้บริหารหรือผู้จัดการองค์การ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม เพราะการบริหารจัดการ เป็นกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การมีส่วนร่วม และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ (สมยศ นาวิการ, 2558) ในขณะที่ Robbins and Coulter (2016, p. 8) กล่าวว่า การบริหารจัดการคือ กระบวนการของกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในองค์การโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในองค์การจากความสำคัญของปัญหาข้างต้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย กำลังเผชิญปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ที่สาเหตุมาจากการระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นที่ตั้งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากถึง 344,118 ราย และมีสถานการณ์จดทะเบียนนิติบุคคลที่ปี 2564 มีจำนวน 50,178 ราย ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 12.9 ในขณะที่มีกิจการยกเลิกจำนวนมากถึง 10,393 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.5 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2564)

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น และเลือกศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เนื่องจากเป็นแหล่งที่ตั้งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากและได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง ประกอบกับมีสถานการณ์การยกเลิกกิจการจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาถึงเรื่อง “รูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” เพื่อนำข้อมูลและผลที่ได้จากการศึกษาเสนอเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

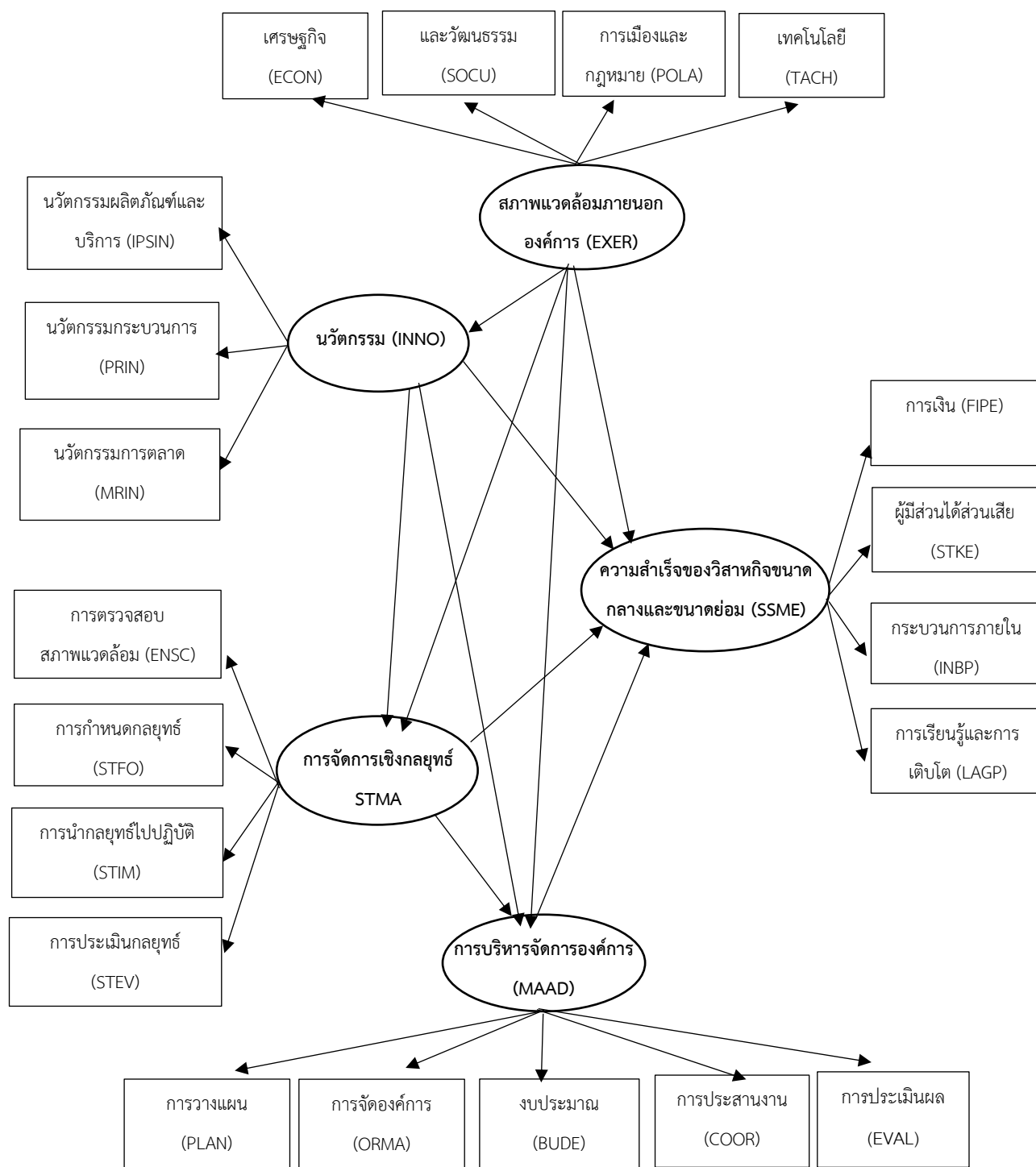
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการองค์การ
2. เพื่อศึกษาของสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการ ที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อสร้างรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อนวัตกรรม
2. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์
3. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการองค์การ
4. สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
5. นวัตกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์
6. นวัตกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการองค์การ
7. นวัตกรรมมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
8. การจัดการเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
9. การจัดการเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการบริหารจัดการองค์การ
10. การบริหารจัดการองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2562)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจ หรือตัวแทนของเจ้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 344,118 คน (สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2564) โดยใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างการตามแนวคิดของ Hair, Black, Babin & Anderson (2020) คือ เท่ากับ 20 เท่าของตัวแปรสังเกต โดยในการศึกษานี้มีตัวอย่างทั้งสิ้น 20 ตัวแปร จึงได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 2 คน และตัวแทนภาคธุรกิจบริการ จำนวน 5 คน ตัวแทนภาคธุรกิจการค้า จำนวน 5 คน และตัวแทนภาคธุรกิจการผลิต จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

3. เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมภายนอก นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์กร และ ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยผ่านเกณฑ์ด้วยค่า 0.60-1.00 ทุกข้อคำถาม หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952 - 0.976 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอ้างอิง (Inferential) ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวัดความตรง (Validity) ด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Source of Data) สำหรับความเชื่อมั่น (Reliability) ได้พิจารณาถึงแหล่งข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือได้ (Credibility) การพึ่งพากับเกณฑ์อื่นๆ (Dependability) การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) และการไม่ลำเอียง (Bias) โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก นำมาถอดเทปเพื่อให้ได้บทสรุปของข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3.3 การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed Method) โดยนำผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ค่าอิทธิพลรวม มีค่าน้อยเรียงลำดับที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยเชิงปริมาณ นำไปเป็น

หัวข้อสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเป็นการปิดจุดอ่อนและยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ ให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของตัวแปรแฝงทุกตัว

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	$\bar{X}$	SD	ลำดับที่	ระดับ ความสำคัญ
ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SSME)	4.35	0.51	1	มากที่สุด
สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (EXER)	4.21	0.59	4	มากที่สุด
นวัตกรรม (INNO)	4.02	0.51	5	มาก
การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA)	4.21	0.58	3	มากที่สุด
การบริหารจัดการองค์กร (MAAD)	4.22	0.46	2	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการองค์กร (MAAD) มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) จัดเป็นลำดับ 1 นอกนั้น การจัดการกลยุทธ์ (STMA) สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (EXER) อยู่ในระดับมากที่สุด และนวัตกรรม (INNO) ก็มีระดับความสำคัญมากที่สุดเหมือนกัน โดยจัดเป็นลำดับ 2,3 และ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงกันตามลำดับ $\bar{X} = 4.22, 4.21, 4.21$ ส่วนความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

2. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาของสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการ ที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยพิจารณาจากแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ต้องพิจารณาค่าของแบบจำลองผ่านเกณฑ์มาตรฐานก่อน

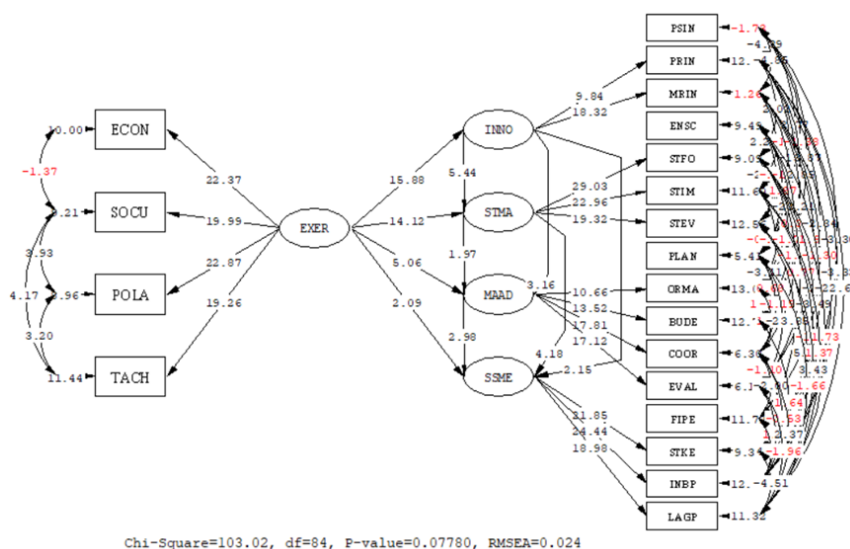
ตารางที่ 2 แสดงค่าการผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแบบจำลองทางเลือก

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตาม สมมติฐาน	แบบจำลอง ทางเลือก
1. Chi-square (χ^2)	*ต่ำใกล้ 0	639.12	103.02
	*เท่ากับ df	160	84
Relative Chi-square	ผลหาร(χ^2 / df) < 2.00	3.99	1.23
2. GFI	> 0.90	0.86	0.97
3. AGFI	> 0.90	0.82	0.94

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตาม	
		สมมติฐาน	ทางเลือก
4. RMR	เข้าใกล้ 0.00	0.016	0.007
5. RMSEA	< 0.05	0.087	0.024
6. CFI	*0.00-1.00	0.98	1.00
7. CN	> 200	129.40	459.76

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าของแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองตามสมการโครงสร้างที่เป็นการจำลองทางเลือกที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักจากปรับค่าต่าง ๆ ของโมเดลแล้ว

ภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์แบบทางเลือก (standardized solution)

จากภาพที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝงและค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรประจักษ์มีค่าในเชิงบวกทุกตัว

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติ ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (DE) ทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรแฝงจากค่า Beta และ Gamma

ตัวแปรตาม	ความสัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		EXER	INNO	STMA	MAAD	SSEM
INNO	DE	0.65**	N/A	N/A	N/A	N/A
	IE	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.65**	N/A	N/A	N/A	N/A
STMA	DE	0.73**	0.27**	N/A	N/A	N/A

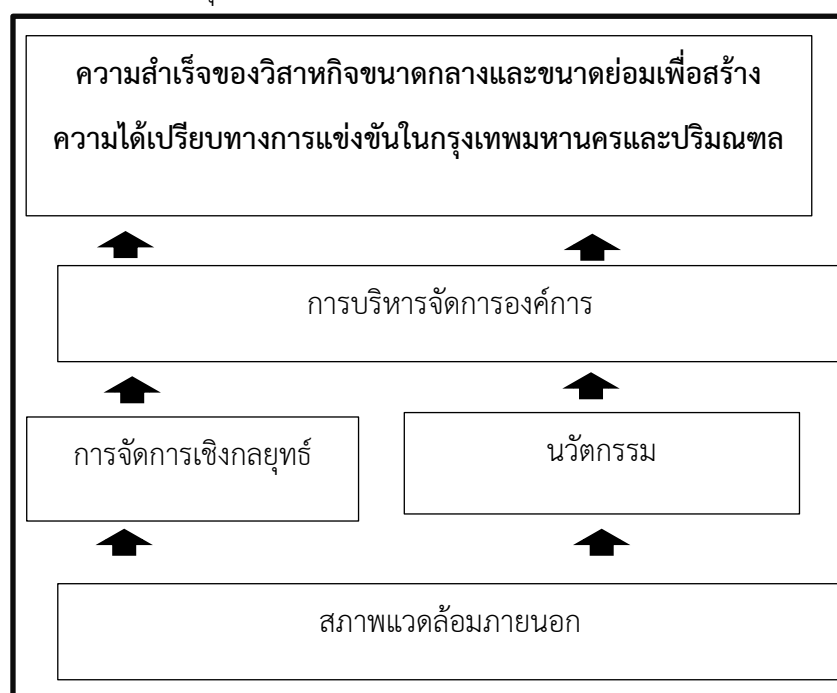
ตัวแปรตาม	ความสัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		EXER	INNO	STMA	MAAD	SSEM
MAAD	IE	0.17**	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.90**	0.27**	N/A	N/A	N/A
	DE	0.66**	0.16**	0.11*	N/A	N/A
SSEM	IE	0.17*	0.12**	N/A	N/A	N/A
	TE	0.83**	0.28**	0.11*	N/A	N/A
	DE	0.23*	0.09*	0.48**	0.19**	N/A
SSEM	IE	0.65**	0.16**	0.14**	N/A	N/A
	TE	0.88**	0.25**	0.62**	0.19**	N/A
	DE	0.23*	0.09*	0.48**	0.19**	N/A

Chi-Square= 103.02, df=84 p-value = 0.078, GFI=0.97, AGFI=0.94, RMR=0.007,

RMSEA=0.024, CFI=1.00, CN=459.76

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อความสำเร็จวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSME) เรียงตามลำดับ 1 คือ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (EXER) มีค่า 0.88 ลำดับ 2 คือ การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA) มีค่า 0.62 ลำดับ 3 คือ นวัตกรรม (INNO) มีค่า 0.25 และลำดับที่ 4 คือ การบริหารจัดการองค์กร (MAAD) มีค่า 0.19 ทั้งหมดที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

3. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสร้างรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาพที่ 3 ภาพแผนภูมิรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากภาพที่ 3 พบว่า ภาพแผนภูมิรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ได้จากผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีลักษณะเป็นภาพแผนภูมิประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุดเป็นฐานผลึกดันอยู่ล่างสุด การจัดการเชิงกลยุทธ์ และนวัตกรรม อยู่ตรงกลาง และการบริหารจัดการองค์การ อยู่ในระดับบนด้วย ทั้งนี้การกำหนดภาพแผนภูมิได้จากอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงทุกตัวที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อกัน

อภิปรายผล

การวิจัยรูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การอภิปรายผลข้อค้นพบจากการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานกับโมเดลสมการโครงสร้าง และอภิปรายผลคุณค่าด้านระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าด้านแนวคิดทฤษฎี ซึ่งผลตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อดังนี้

1. อภิปรายผลการทดสอบสมการโมเดลโครงสร้างวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบจำลองทางเลือกอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม

1.1 สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ (EXER) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA) มากที่สุดเท่ากับ 0.73 รองลงมาคือ ส่งผลทางตรงกับการบริหารจัดการองค์การ (MAAD) นวัตกรรม (INNO) และความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) เท่ากับ 0.66, 0.65 และ 0.23 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA) และการบริหารจัดการองค์การ (MAAD) เท่ากับ 0.65, 0.17 และ 0.17 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากเหตุผลสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองและกฎหมาย และเทคโนโลยี หากองค์การมีศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเหล่านั้นจะทำให้การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์การ การประยุกต์ใช้นวัตกรรม และเกิดผลความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มมากขึ้น

1.2 นวัตกรรม (INNO) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA) มากที่สุดเท่ากับ 0.27 รองลงมาคือ การบริหารจัดการองค์การ (MAAD) และความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) เท่ากับ 0.16 และ 0.09 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) และการบริหารจัดการองค์การ (MAAD) เท่ากับ 0.16 และ 0.12 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะมาจากเหตุผล นวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมการตลาด จะทำให้การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์การ และเกิดผลความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มมากขึ้น

1.3 การจัดการเชิงกลยุทธ์ (STMA) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) และการบริหารจัดการองค์การ (MAAD) เท่ากับ 0.48 และ 0.11 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับ ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) เท่ากับ 0.14 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผล

ที่การจัดการเชิงกลยุทธ์ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบสภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินกลยุทธ์จะทำให้เกิดความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การบริหารจัดการองค์การที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 การบริหารจัดการองค์การ (MAAD) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SSEM) เท่ากับ 0.19 ที่เป็นนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผล หากมีการบริหารจัดการองค์การไม่ว่าจะเป็น การวางแผน การจัดองค์การ การงบประมาณ การประสานงาน การประเมินผลที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มมากขึ้น

2. อธิบายคุณค่าด้วยระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าด้านแนวคิดทฤษฎี

จากการเสนอข้อค้นพบ และการอภิปรายผลตามที่น่าเสนอมาแล้วนั้น มีข้อเสนอแนะที่จะนำมาเสนอต่อไปนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอคุณค่าด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ออกเป็นด้านคุณค่าด้านระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าทางด้านทฤษฎี ดังนี้

1. คุณค่าด้านระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method design) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการสร้างแบบสอบถาม ที่นำมาใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผ่านคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (IOC) และทดสอบความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการคำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha) เมื่อการตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (structural equation model: SEM) ซึ่งถือเป็นเทคนิคทางสถิติที่สามารถวิเคราะห์ องค์ประกอบ (factor analysis) การวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) และการประมาณค่าพารามิเตอร์ ในการวิเคราะห์ถดถอย (regression analysis) ไว้ด้วยกันในรูปของสมการโครงสร้าง (SEM) การเลือกใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทางสถิติเนื่องจากเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ถือว่าทันสมัยและนิยมใช้กันมากที่สุดในปัจจุบันเป็นการวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ทุกค่า ด้วยการประมาณค่าเพียงครั้งเดียว สามารถวิเคราะห์โมเดลได้พร้อมกันและสามารถกำหนดให้ตัวแปรสังเกตได้มีความคลาดเคลื่อนได้ (dynamic) ทั้งนี้มีการทดสอบความตรงของโมเดลว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ และการทดสอบไม่แปรเปลี่ยนโมเดล เมื่อกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยน ดังนั้นการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง จึงเป็นเทคนิควิเคราะห์เชิงปริมาณที่ทันสมัยมีความถูกต้อง ทั้งในระเบียบวิธี และในเชิงเนื้อหาสาระเชิงวิชาการ มีการประเมินความพอเหมาะ ความพอดีของแบบจำลอง โดยใช้ดัชนีวัดความเข้ากันได้ของแบบจำลอง และมีการปรับเปลี่ยนแบบจำลอง

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) จาก เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และตัวแทนภาคธุรกิจบริการ ตัวแทนภาคธุรกิจการค้า และตัวแทนภาคธุรกิจการผลิต รวมทั้งสิ้น 17 คน

2. การวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยการทบทวนวรรณกรรม เพื่อเลือกตัวแปรที่เป็นผลจากทฤษฎี การทราบรูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ตามลำดับ ซึ่งทำให้การจัดเก็บข้อมูลจะต้องกระทำด้วย

ความรอบคอบและสมเหตุสมผล ผู้วิจัยต้องมีความรอบรู้ในเนื้อเรื่องและหลักการของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร โดยผู้วิจัยต้องคัดเลือกตัวแปร หรือองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม รวมถึงแนวทางรูปแบบที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบที่สอดคล้องกับทฤษฎี และจะต้องสามารถนำโครงสร้าง ความสัมพันธ์นั้นมาตรวจสอบกับข้อมูลจริงที่เก็บรวบรวมมาได้ เพื่อยืนยันโมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ว่ามีความ สอดคล้องหรือไม่กับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บรวบรวมมาได้ ซึ่งสามารถเป็นองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ ผู้สนใจได้ศึกษา นำไปเป็น “รูปแบบความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างความได้เปรียบ ทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ซึ่งจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลความ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ทบทวนวรรณกรรม สำหรับคุณค่าด้านความสัมพันธ์ตัวแปร โดยพิจารณาจาก ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ดังนี้

2.1 การบริหารจัดการองค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาองค์การ งบประมาณ การประสานงาน และการประเมินผล ซึ่งพิจารณาได้จากการประสานงานมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การวางแผน งบประมาณ และการจัดองค์กร สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า วิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมมีการกำหนดตัวชี้วัดการทำแผนงานการพัฒนาการบริหารองค์การอย่างเป็นรูปธรรม มีการ กำหนดโครงสร้างการบริหารงานขององค์การอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินในการบริหารจัดการ กิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกปี มีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารทันสมัย และมีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวภา ปฐมศิริกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่องแบบจำลองความสำเร็จการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพของโรงพยาบาล เอกชนในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการมีสำคัญมากที่สุดต่อความสำเร็จของการจัดการของ โรงพยาบาลที่ต้องประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร งบประมาณ การประสานงาน และการประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Edoun and Mbohwa (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในเมือง Tembisa แอฟริกาใต้ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัย การบริหารจัดการภายใน มีความสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจมากที่สุด ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร งบประมาณ การประสานงาน และการประเมินผล

2.2 การจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ด้านการกำหนด กลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการประเมินกลยุทธ์ ซึ่งพิจารณาได้จาก การกำหนดกลยุทธ์มีค่า น้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การตรวจสอบสภาพแวดล้อม และการ ประเมินกลยุทธ์ สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการกำหนดนโยบาย ในการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ มีการนำข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับการ วิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มากำหนดกลยุทธ์ขององค์การ มีการทดสอบกลยุทธ์ก่อนนำไปใช้งานจริง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสายทิพย์ ไสรัตน์ (2560) ได้ศึกษาโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อผลการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประเภท โรงแรมและรีสอร์ทในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม การ

กำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินกลยุทธ์ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจประเภทโรงแรมและรีสอร์ทในประเทศไทยและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mitchell, Obeidat and Bray (2019) ได้ศึกษา การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ต่อความสำเร็จขององค์การทางการเงินและการผลิตในจอร์แดน

2.3 นวัตกรรม ประกอบด้วย ด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ และนวัตกรรมการตลาด ซึ่งพิจารณาได้จาก นวัตกรรมการตลาด มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ และ นวัตกรรมกระบวนการ สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการของลูกค้า มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคนิค อุปกรณ์หรือซอฟต์แวร์ เพื่อที่จะช่วยลดต้นทุนในการดำเนินงาน และเห็นถึงความสำคัญกับช่องทางการจัดจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรานิษฐ์ ทองสามสี (2559) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในโครงการทุนพัฒนาแผนธุรกิจ นวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการพัฒนานวัตกรรม ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านการตลาด และด้านกระบวนการมีความสำคัญต่อความสำเร็จในโครงการทุนพัฒนาแผนธุรกิจนวัตกรรมมากที่สุด และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ummah (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการของสตรีในเขต AMPARA และ BATTICALOA ในศรีลังกา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยนวัตกรรมการจัดการ ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ด้านกระบวนการ และ ด้านการตลาดมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการของสตรีในเขต AMPARA และ BATTICALOA ในศรีลังกา

2.4 สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมืองและกฎหมาย และด้านเทคโนโลยี ซึ่งพิจารณาได้จาก การเมืองและกฎหมาย มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ เทคโนโลยี สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการคำนวณค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและพลังงานที่เพิ่มขึ้น ให้มีความสำคัญกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการลงทุนของรัฐบาล และนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิ่นฤทัย สุธีรพงศ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลทางต่อความสำเร็จธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chowdhury, Alam, and Arif (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีศึกษาประเทศบังคลาเทศ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองและกฎหมาย เทคโนโลยี เป็นปัจจัย ที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศบังคลาเทศ

2.5 ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน

และด้านการเรียนรู้ และการเติบโต ซึ่งพิจารณาได้จาก การเงิน มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมา คือ กระบวนการจัดการภายใน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการเรียนรู้และการเติบโต สอดคล้องกับผลงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีผลกำไรที่แน่นอนและต่อเนื่อง สามารถรักษาลูกค้าลูกค้ารายเดิมไว้อย่างต่อเนื่อง สามารถจัดหาวัตถุดิบ สินค้า หรือบริการได้ทันกับความต้องการของลูกค้า และ มีการฝึกอบรมสอนงานให้แก่พนักงานเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของปิ่นฤทัย สุธีรพงศ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการจัดการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโต ตามลำดับ และ ผลการวิจัยของ Guled (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการสตรีในโซมาเลีย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยตลาดออนไลน์ ปัจจัยการจัดการเชิงกลยุทธ์ ปัจจัยการบริหารจัดการ ปัจจัยสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการสตรีในโซมาเลีย ด้านการเงิน ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ด้านวิชาการและด้านนโยบาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การบริหารจัดการองค์การ นวัตกรรม การจัดการเชิงกลยุทธ์ และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรแต่ละตัวแปร ผลการทดสอบที่ได้มีทั้งตัวแปรที่ส่งผลทางตรงและตัวแปรที่ส่งผลต่อกันทางอ้อม ซึ่งอธิบายได้ว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อกันโดยตรง หมายถึง ตัวแปรที่มีค่าระดับความสัมพันธ์มากขึ้น ย่อมส่งผลที่เกิดขึ้นมากตามด้วย สำหรับตัวแปรส่งผลทางอ้อม หมายถึง ตัวแปรไม่สามารถเพิ่มค่าระดับความสัมพันธ์ได้โดยตรง แต่อาศัยปัจจัยอื่นเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีค่าระดับเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่าง สภาพแวดล้อมส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพิ่มขึ้นด้วย และการจัดการเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีการจัดการเชิงกลยุทธ์เพิ่มมากขึ้นย่อมส่งผล

ต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพิ่มขึ้นด้วย

1) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 1 การบริหารจัดการองค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาองค์การ งบประมาณ การประสานงาน และการประเมินผล

ข้อค้นพบ: การประสานงานมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การวางแผน งบประมาณ และการจัดองค์กร

ข้อเสนอแนะ: ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรให้ความสำคัญกับการประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ มีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาช่องทางการติดต่อสื่อสาร วัสดุอุปกรณ์ในการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 2 การจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการประเมินกลยุทธ์

ข้อค้นพบ: การกำหนดกลยุทธ์มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การตรวจสอบสภาพแวดล้อม และการประเมินกลยุทธ์

ข้อเสนอแนะ: ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมุ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์ขององค์การให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

3) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 3 นวัตกรรม ประกอบด้วย ด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ และนวัตกรรมการตลาด

ข้อค้นพบ: นวัตกรรมการตลาด มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และบริการ และ นวัตกรรมกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ: ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมุ่งให้ความสำคัญระบบการเงินขององค์การ เช่น การพัฒนาการทำการกำไรของกิจการที่เพิ่มขึ้น สภาพคล่องกิจการ เป็นต้น

4) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 4 สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมืองและกฎหมาย และด้านเทคโนโลยี

ข้อค้นพบ: การเมืองและกฎหมาย มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ: ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมุ่งให้ความสำคัญการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางด้านการเมืองและกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของกฎหมายที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ

5) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 5 ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้ และการเติบโต

ข้อค้นพบ: การเงิน มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ กระบวนการจัดการภายใน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการเรียนรู้และการเติบโต

ข้อเสนอแนะ: ผู้บริหารของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรมุ่งให้ความสำคัญระบบการเงินขององค์กร เช่น การพัฒนาการทำการของกิจการที่เพิ่มขึ้น สภาพคล่องทางการเงินของกิจการ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อต่อยอดจากงานวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจมีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กร ในประเด็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กร เช่น ปัจจัยกลยุทธ์ทางการตลาด ปัจจัยขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น

3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานของความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อให้ถึงองค์ประกอบสำคัญการบรรลุเป้าหมายขององค์กรมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- นนทกร อาจิชัย. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานตามมาตรฐานการบริหารการพยาบาลของหัวหน้ากลุ่มพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*, 4(1), 112-118.
- เรวัตร์ ขาตรีวิศิษฐ์และคณะ. (2560). *การจัดการเชิงกลยุทธ์: Strategic Management*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สมใจ ลักษณะ. (2560). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมยศ นาวิการ. (2558). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). *เกณฑ์การกำหนดขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs*. *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 119(ตอนที่ 93).
- สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2564). *รายงานสถานการณ์ SMEs ปี 2563*. ค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2566, จาก <https://www.sme.go.th/download>
- Boal, K. and Hooijberg, R. (2019). Strategic Leadership Research: Moving on. *Leadership Quarterly*, 11(2), 515-549.

- Chowdhury, M. S., Alam, Z. and Arif, M. I. (2013). Success factors of entrepreneurs of small and medium sized enterprises: Evidence from Bangladesh. *Business and Economic Research*, 3(2), 38.
- Cope, k. (2018). *Seeing the Big Picture: Business Acumen to Build Your Credibility, Career, and Company*. Austin, Texas: Greenleaf Book Group Press.
- Edoun, E., and Mbohwa, C. (2017). Factors influencing the success and failure of small and medium-sized enterprises in Tembisa township, South Africa. *Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management Bangkok, Thailand*.
- Guled, N. S. (2017). Factors Influencing Women Entrepreneurs' Business Success in Somalia. *Research in Business and Management*, 5(1), 13.
- Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (2020). *The Balance Scorecard: Translating Strategies into Action*. Boston: Harvard Business School Press.
- Robbins, S.P. and Coulter, M. (2016). *Management*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Ummah, M.A.C. (2012). Personal factors and entrepreneurial success: a study of women headed families in Ampara district. *2nd International Symposium 2012, 25th - 27th May 2012. South Eastern University of Sri Lanka, Oluvil, Sri Lanka, pp 34-36.*